

PATVIRTINTA
Lietuvos statistikos departamento
generalinio direktoriaus
2016 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. DĮ-126

LEGALAUS TABAKO SUVARTOJIMO SKAIČIAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Legalaus tabako suvartojimo skaičiavimo apraše (toliau – aprašas) aprašomas statistinės informacijos apie tabako gaminių suvartojimą rengimas, skaičiavimo metodai, paaiškinamos naudojamos sąvokos, nurodoma, kur skelbiami rezultatai, naudojami klasifikatoriai ir kita informacija.

II SKYRIUS TIKSLAS

2. Statistinės informacijos apie tabako gaminių suvartojimą rengimo tikslas – apskaičiuoti Lietuvos nuolatinių gyventojų legalaus tabako suvartojimą, tenkantį vienam gyventojui ir vienam 15 metų ir vyresniam gyventojui, cigaretėmis.

3. Tiriamasis laikotarpis – metai.

4. Pagrindiniai statistinės informacijos vartotojai yra valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, tarptautinės organizacijos, žiniasklaida, verslo ir mokslo atstovai.

III SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. Vartojamos sąvokos:

5.1. **Legalių tabako gaminių suvartojimas** – mažmeninėje prekyboje ir maitinimo įmonėse įsigytų tabako gaminių, perskaičiuotų į cigaretes, kiekis, tenkantis vienam gyventojui.

5.2. **Tabako gaminiai** – rūkyti, uostyti, čilpti ar kramtyti skirti gaminiai, pagaminti iš tabako (tiek genetiškai modifikuoto, tiek nemodifikuoto), arba gaminiai, kuriuose yra tabako.

IV SKYRIUS TEISINIS PAGRINDAS

6. Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 217 „Dėl Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“.

V SKYRIUS TAIKOMI KLASIFIKATORIAI

7. Rengiant tabako gaminių suvartojimo rodiklį, naudojamas Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (EVRK 2 red.), patvirtintas Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ ir paskelbtas Oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt → Klasifikatoriai.

VI SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI

8. Duomenų šaltinis – prekybos ir maitinimo įmonių metinis statistinis tyrimas bei šio tyrimo metu gauti duomenys apie tabako gaminių pardavimą mažmeninėje prekyboje ir maitinimo įmonėse vertine išraiška. Tiriamos visos veikiančios įmonės, kurių pagrindinė ekonominė veikla yra prekyba arba maitinimas (EVRK 2 red. G sekcijos 45, 46, 47 skyriai ir I sekcijos 56 skyrius), nepriklausomai nuo įmonės rūšies ir nuosavybės formos. Statistinio stebėjimo vienetas – įmonė, vykdanči tabako gaminių mažmeninę prekybą.

VII SKYRIUS VERTINAMI PARAMETRAI

9. Vertinami parametrai:

9.1. Lietuvos nuolatinių gyventojų legalaus tabako suvartojimas, tenkantis vienam gyventojui, cigaretėmis;

9.2. Lietuvos nuolatinių gyventojų legalaus tabako suvartojimas, tenkantis vienam 15 metų ir vyresniam gyventojui, cigaretėmis.

10. Parametrai vertinami šalies lygiu.

VIII SKYRIUS TAIKOMI METODAI

11. Tabako gaminių pardavimams mažmeninėje prekyboje ir maitinimo įmonėse vertine išraiška (eurais) įvertinti naudojami metodai, taikomi prekybos ir maitinimo įmonių metiniame statistiniame tyrime.

12. Mažmeninėje prekyboje ir maitinimo įmonėse parduotų tabako gaminių vertę perskaičiuojant į cigarečių skaičių naudojama vidutinė vieno cigarečių pakelio kaina (kainų statistikos informacija).

13. Skaičiuojant tabako suvartojimą, tenkanti vienam gyventojui ir vienam 15 metų ir vyresniam gyventojui, naudojamas vidutinis metinis Lietuvos nuolatinių gyventojų skaičius:

$$T_s = \frac{T_p}{G},$$

čia:

T_s – Lietuvos nuolatinių gyventojų tabako gaminių suvartojimas šalies viduje, cigaretėmis;

T_p – parduota tabako gaminių mažmeninėje prekyboje ir maitinimo įmonėse, cigaretėmis;

G – vidutinis metinis Lietuvos nuolatinių gyventojų skaičius.

IX SKYRIUS VARTOTOJAMS PATEIKIAMĖ REZULTATAI

14. Statistinė informacija skelbiama pagal statistinės informacijos skelbimo kalendorių:

14.1. informaciniame pranešime „Alkoholio ir tabako vartojimas ir padariniai“;

14.2. metiniuose leidiniuose „Lietuvos statistikos metraštyje“, „Mažmeninė ir didmeninė prekyba“;

14.3. Rodiklių duomenų bazėje sp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize1.

15. Statistinė informacija teikiama pagal individualias vartotojų užklausas.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Atsiradus naujiems duomenų šaltiniams, aprašas atnaujinamas.

17. Pasikeitus apraše nurodytiems teisės aktams, taikomos galiojančios šių teisės aktų redakcijų nuostatos.

Parengė

Vidaus prekybos statistikos skyrius